

The background of the slide is an underwater scene. It features a sandy ocean floor with several small fish swimming. Sunlight filters down from the surface, creating a series of bright, wavy, and shimmering patterns across the water and the seabed. The overall color palette is dominated by various shades of blue and green.

BOLESTI RIBA

Dr Ksenija Aksentijević

PROLEĆNA VIREMIJA ŠARANA

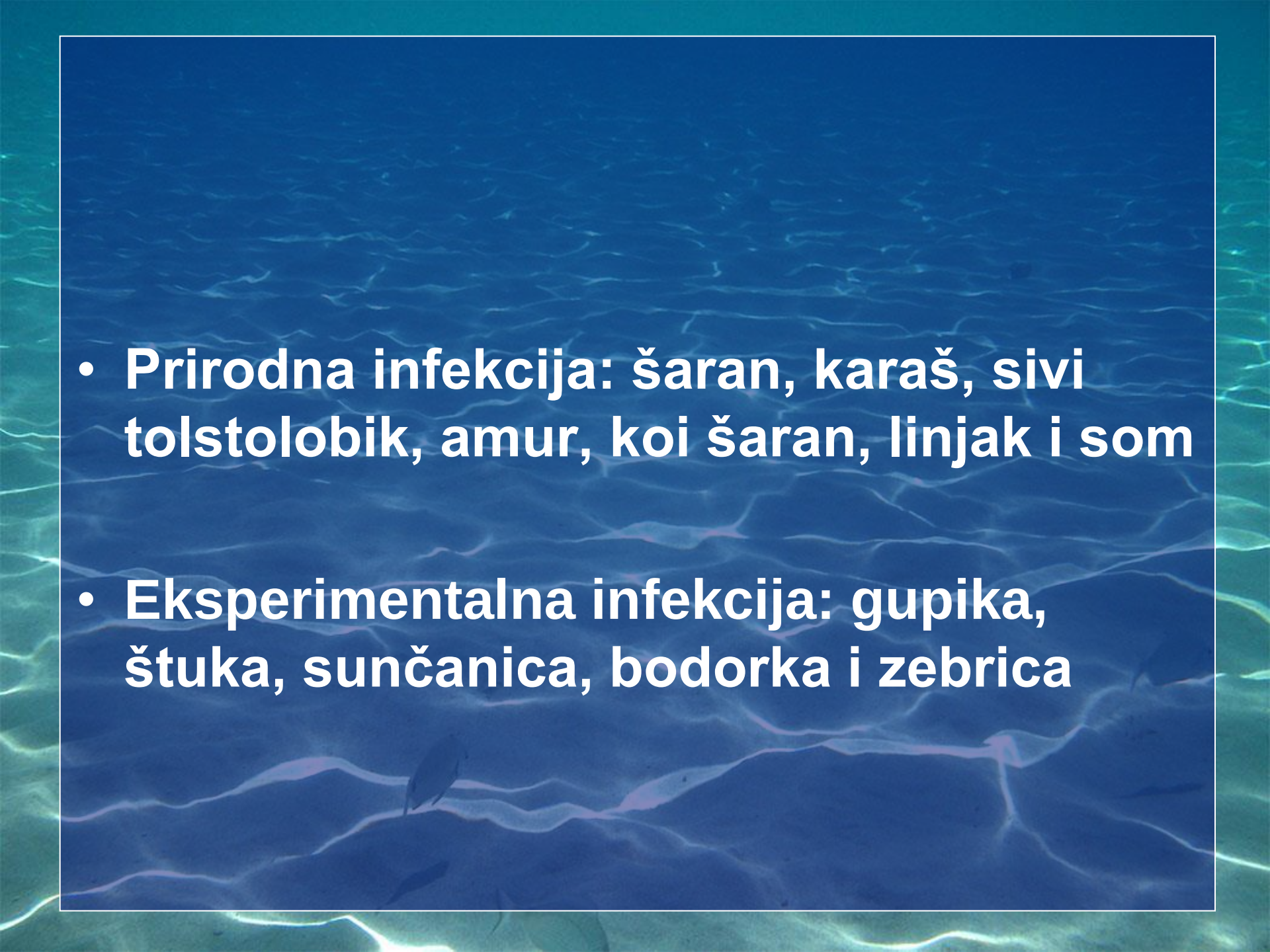
- Virusna, akutna, sistemska, zarazna bolest
- UZROČNIK: Rhabdovirus carpio
- Karakteriše je generalizovana viremija i krvarenja u trbušnoj duplji i mišićima
- Ozbiljna uginuća i veliki ekonomski gubici

ETIOLOGIJA

- **Rhabdovirus carpio** tačnije **Prolećna viremija šarana virus**, rod **Vesiculovirus**, familija **Rhabdoviridae**
- **60-90 nm širok i 80-180 nm dug, tipičan oblik puščanog metka**
- **Genom: linearna, negativno orjentisana jednolančana RNK**

GEOGRAFSKA RASPROSTRANJENOST

- **Godinama se javljala samo u Evropi a od 2000-tih se javlja u SAD, Kanadi, Kini tako da je sada raširena širom sveta**

-
- **Prirodna infekcija: šaran, karaš, sivi tolstolobik, amur, koi šaran, linjak i som**
 - **Eksperimentalna infekcija: gupika, štika, sunčanica, bodorka i zebrica**

EPIZOOTIOLOGIJA I PATOGENEZA

- Infekcija nastaje tokom zime kada je $T^{\circ}\text{C}$ vode niska a imunitet domaćina supresiran
- U proleće, kad $T^{\circ}\text{C}$ vode prilazi 10°C javljaju se klinički znaci bolesti
- Visok mortalitet i patognomonični znaci se češće javljaju pri $T^{\circ}\text{C}$ vode od 15 do 18°C .

- Pri T vode iznad 20°C klinički manifestno oboljenje nije prisutno
- Osetljive su sve starosne kategorije ali je bolest najtežeg toka kod mlađi
- Smrtnost je od 30% do 70%
- Horizontalna infekcija

- **Preživele jedinke su asimptomatski nosioci virusa**
- **Virus ulazi kroz škrge gde se umnožava a onda se širi krvotokom**
- **Primarna viremija je 6. dana od infekcije**

- Ciljni organi su bubreg, jetra, slezina, srce i digestivni trakt
- Klinička slika je vidljiva 7. dana od infekcije, virus se širi putem crevne sluzi i fecesa

KLINIČKA SLIKA I PATOMORFOLOŠKE PROMENE

- **Na početku se obolele ribe skupljaju na dotoku sveže vode ili leže na dnu**
- **Kako bolest napreduje, ribe postaju tamnije, trome, ne odgovaraju na spoljne sadržaje, plivaju u abnormalnim položajima**

- Izrazito proširen abdomen, egzoftalmus, prolabiran i zacrvenjen anus i blede škrge sa izrazitim krvarenjima po koži, škr gama, analnom otvoru i očima

- Edem svih organa, krvarenje, fibrozni peritonitis i kataralni enteritis, manja ili veća količina serozne tečnosti u peritonealnoj šupljini

- Petehijalno krvarenje u unutrašnjim organima i mišićima
- Krvarenje je i u lamina epithelialis ribljeg mehura
- Slezina je uvećana i ponekad sa hemoragičnim ili ishemijskim infarktima
- Česte su sekundarne bakterijske infekcije naročito sa *Aeromonas hydrphila*

DIJAGNOSTIKA

- **Klinička dijagnoza se postavlja na osnovu kliničke slike i patomorfoloških promena**
- **Definitivna dijagnoza se zasniva na izolaciji virusa na ćelijskoj kulturi i identifikaciji primenom imunoloških (IFAT, ELISA) ili molekularnih (RT-PCR) metoda**

PROFILAKSA I TERAPIJA

- **Dezinfekcija i karantin su jedina dokazana sredstva za kontrolu PVŠ**
- **Ne postoji terapija**
- **Vakcina protiv PVŠ nije dostupna!!!**